

Hírmeny: 100 levelek 10 nem fogadhatók.

Előfizetési árak:

Írójának havihoz, levél, vagy
váltóval postán küldve:
Egylet évre 6 — 10 — kr
Félévre 3 — 5 —
Negyedévre 1 — 2 —
Külföldre egész évre 20 frank.

Egyszeri szám ára 4 kr. » kapható
» kiadósítással » és ország-
társ kiadóktól kifizetésben.

BRASSÓ.

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közmívelődési és szépirodalmi lap.

Hirdetéseket lehetnek a kiadó-
hivatalban

Hirdetési díjak:

4 havihoz háromszor vagy
annak helyén 6 kr. Nagyból és
közönségtől hirdetésekkel kezde-
mény. Minden egyes hirdet-
mény után meg kell fizetni 30 kr.
Helyi és külföldi.

Éjeltári költségre szer 10 kr

Hirdetéseket és Éjeltári díjak
előre esztendő.

Megjelenik hetenkint háromszor: kedden, csütörtökön és szombaton.

Főszerkesztő:

Dr WEISZ IGNÁCZ
ügyvéd.

Szerkesztőhely: Irada.

Brassó, Le-pácz 10. sz. alatt.
hova a lap szállást nyújtó közönyösnek intézkedik.
Készítők vissza nem adhatók.

Felolvas szerkesztő:

Dr FISCHER ÁKOS
ügyvéd.

A horcezeprimás.

A házassági jogvaslat második főrendiházi tárgyalásának napján a magyar politikai világ és az egész nemzet tekintete a bírhos horcezeprimásra irányult, mint az egyházpolitikai ellenék természetes vezérére; mert nemcsak a felsőházi szavazásra, hanem a belső hébevi szonok alakulására nézve is a szavazás után, sok függ a magyar katolikus egyház fejének magatartásától, a mely irányadó nemcsak a püspöki kar és az egész klérus, hanem számra régi és befolyásos főembesalád, valamint a hívők millióira is. A „Pester Correspondenz” azon helyzetben van, hogy a jelentősége eseményeket illetőleg, melyeket az előidézt és az esztetésekre vonatkozólag, melyek a jövőben a kérdéshez fűződhetnek, közléseket tehet, melyeket elő forrásból merített, a melynek feltétlen megbízhatósága kétségtelen.

A bírhos általánban, de különösen a kormány által kitűzött célát tekintve is, jobbnak és észszerűbbnek tartotta volna, ha a házassági törvényjavaslat második tárgyalása a főrendiházban öszre halasztatik, a mikorra a minden oldalról meg nagyon igazított kedélyek lecsillapodtak volna. Az egyházfejedelmek különben folyton abban a nézetben vannak, hogy a második tárgyalás sem eredményez többséget a javaslat mellett. Ő és a

püspöki kar ismeretes okokból fogva sokásként nem szavazhat, mint esküik a javaslat ellen; de a főrendiházi ellenzék világi tagjai is — megőződésként szerint — tántorítatlanul megmaradnak az első tárgyalások elfoglalt álláspontjunktól, és egyesek, a kik a pillanatban tán távol vannak, a legmesszebb távolokból is hazasziennek, hogy a második tárgyalással megtegyék azt, a mit lelkiismereti kötelességüknek tartanak.

Pedig a bírhos nézete szerint ezeket a kemény közelmélet, súlyos válságokat és több által megoldhatósorlatásokat mind el lehetett volna kerülni, ha a kormány az ő javaslatát kella időben megfelelő figyelemmel megalkotta volna meg és vele, a ki mindegyik a legjobb hazafias akaratral volt eltele, közéleti éntekzebe helyezett volna, a mihé az utolsó események folyamán némi jóakarat mellett ismeltelen találkoztak volna illó alkalm. Vaszary horcezeprimás — a mint miképp nem is tehetett, nem volt szabad tennie, — szóban és írásban mindig eleven nyilatkozott ugyan a polgári házasság minden formájának, mint a dogmát, az egyház jogát és befolyási körét tetemesen károsított; de különösen a polgári házasságoktól kételező aljaka ellen soká sem emelt kifogásokat, a mi világosan és fölelemgáratlanul kitűnik ama véleményből, melyet ő felsegének nyújtott be, miután a

király a kormány javaslatát véleményezés végett megkeltte a primásnak s a mely még ma is őselego dolgozókatibetjében fekszik. Az egyházfejedelmek annyira nem előkevénysegekben, hogy véleményében határozottan megnevezte a feltételeket és módosításokat, különösen a javaslat 8. §-át illetőleg, melyeknek elfogadása megengedné neki, hogy bevezessék a kötelező polgári házasság behozatalá. A szent atya, mikor őt a bírhos meglátogatta Rómában, előbíról szívélvesséssel fogadta a magyar katolikus egyház fejét és ismeltelen a legelőkelőbb rokonszenven tanúskotta Maria országát iránt. „Nehéz gondjaid és bánataid vannak, ugye fiam, a polgári házasságak immár nálátok is fölvetett kérdése?” — kérdező gyövezetén XIII. Leó a magyar bírhos horcezeprimást, és midőn ez Krisztus helytartója előtt kifejtette nézetét és az általa javaslatot módos procedendi-t, a pápa bízott szavakkal feleltörtörte őt, hogy menjon bele a dolgozba. Wekerle miniszterekkel szemben is, midőn a primást meglátogatta, a legnyilvános nyilatkozat tanúskotta a primás és minden irányban a legelőkelőbb kifejtette előtte álláspontját, hogy hogy joggal féltehetik, hogy Wekerle azon meggyőződése fog jutni, miszerint a nehéz kérdést és annak lehetősége mindenfelé megnyugtató megoldással a meggyezésére való

kiáltással lehet vele — a primással — tárgyalni. Egy beszélgetésből is, melyet a bírhosnak egy főrendiházi ülés alkalmával Szilágyi Desző igazságügyminiszterrel folytatott, azt a benyomást nyerte, hogy a kormány tárgyalni fog vele az ügyben. De mi történt? A kormány lázas buzgalommal sürgette a házassági jogvaslat tárgyalását és elfogadását a képviselőház által egész rídét, eredeti változatban formulázásban, a melyben az a képviselőház igazságügyi bizottságának tárgyalásával kikérült. Ekkor a bírhosra és a főrendiházi többségre nézve nem maradt egyéb hátra, mint hogy a képviselőház határozott igen-jével épp oly határozottan nem-et állítson szembe.

Mikor a javaslatnak a főrendiház által történt elvetése után, — talán azt is szabad mondani: folytat — az első Wekerle miniszterium lemondott s aztán a hosszú, kínos kormányválság kitört, a törvényjavaslat ellenzői jogai féltehetik, hogy a korona a válság megoldása végett érvényre juttat engedni az audiatort altera pars elvét. A primás várta az illető meghívást a kálitgatásra, várta, hogy a király hivatali fogja, hogy meghallgassa véleményét. Mikor észrevette, hogy a kriszt kizárólag a szabadonlv part köröteben akörjök lóhonyoltak, visszavonult balatonfüred tuskulmába és később, a megolhatás után, a

TÁRCZA.

Lakást keres?

A lakás keresésnek sok kellemes és sok kollektelen oldala is van és ez úgy hatékony az idővel is, mint az élettel.

Az idő alatt nem az év különféle szakai ceterum, mint a melyekben a lakást általán keresők, hanem értelm a lakást kereső idővel jobban mondva körüli.

Mert hát bizony nagy különbség van a között, hogy fiatal korunkban, akkor keresünk-e lakást, a mikor meg csak bompus és szociálisták, — de egy-egy lakás bejárattól birtó s óhat keresni, vagy ha akkor keresnek lakást, a mikor már családokkal bírnak, — megválnak.

Fiatál — jogász koromban — nem csak akkor keresem én lakást, mikor meglegő lakásomat egy vagy más okból felmondhatk vagy szociálisták, hanem akkor is, mikor új lakásra szüksegem van, — mert hála, de akkor a lakás-keresés elvezet és malászt is volt.

Illyen lakás keresések alkalmával eszmélnek, a legeszebb ismereteket és a valószínű egyéttől onthoz talált háziasszonyt, hála kisasszonyt vagy szociálistáknak, és ha nem is vetük ki a

bompus szobát, hát leg jobbján meg volt az ismerettség és az nem megvetendő dolog a fiatal emberre nézve

És ha nem akadt is mindig fiatal ismeretség, az sem volt utolsó dolog, egy-egy elemelőtt arról vagy asszonytárgyalás elvezetése és egyáltalán végig hallgatni az illető élményeit, melyek nem egyszer igen tanulságosok voltak.

Igen élénken emlékezem meg vissza Bésében egy kedves, férfi fiúról egy-egy elemelőtt arról vagy asszonytárgyalás elvezetése és egyáltalán végig hallgatni az illető élményeit, melyek nem egyszer igen tanulságosok voltak.

mutatta a „mopszist” kitűnően, azt a „mopszist”, melyről naponta most is folyton társalog és melyet még ha nyilván furdára is megzen, magával szokott vinni

Még jól emlékezem, miként könyvtárunk mindenkori a szomorú történetet és hogy mily bízottára ígérték, hogy több-kevesen is fog-m, meg látogatni, ha nem is veszek nála lakást — és hogy mily bízottára nem mentem többet hozzá, hogy felkutatott fejté. Ebben és általa a kitűnő „mopszist” természetesen elutasított, és ezomban jussom az egész históriára.

Élénken áll előttem még az a jelenet is, midőn egyszer Bésében egy lakás-társamál késő éjjel jöve hazra és vitakozva haladtam fel a negyedik emeletre lévő lakásunkba, a sötét nyitott könyvtár és ebeblőn át szobánkba, miként kerestük tapogató szobánkban mindnyájunkkal a sároknak lévő darab előtt állni szoktunk, a gyútlát, hogy gyeritást gyútlát, hogy mennyire megörögtünk valánk, midőn az éjjeli székények helyett társam valami férfi-ed pedig valaki már nálunk halkanak a sötétben miként szótlan és barátságos, hogy gyútlátam meg gyútlát és szótát meg mellettem egy jött női hang, hogy „ki az”, hogy midőn gyeritást gyútlátam, hogy hogyan kiderült a szoba másik sarkában egy férfi-hang,

hogy „mit keresünk?”, hogy hogyan veszekedtem az ott felfüggesztett társam, hogy hogyan vették a szobánkat általán, hogy miként jött be a lármára a házigazda és nére stétben és hogy hogyan kotródunk ki mindketten, miután a házigazda végre nagy nehezen konstallta, hogy — bizonyára szörökösztőliség — a negyedik emelet helyett a harmadik emeleten vagyunk, a mi lakásunknak megjelölő álló lakásunk.

De hát hol vannak ma már azon idők! Most már ha lakást kell keresnem, — plane Brassóban — el vagyok keseredve és igaz lelkemmel átkozom Bését, hogy miatta a paradicsomból elvezettük, a hol olyan szépen lehetett volna lakás keresni olykor is megoltni.

Ha Brassóban a főtéren akörök lakást vinnak, niesen és ha a melék utcazakán vagy a Kálitvárosban keresek, akkor megoltni.

És ha meg esködök valaknak, de milyen feltételek mellett adnának ki! Hirdetve van egy 5 szobából, konyhából álló lakás, kertvel, udvarral, beutakozva és konyha föléjárdsával, de csak a nyári időre, t. i. június 15-től szeptember 15-ig.

Megoltnam, — egy elos ut és néje fogadnak, megoltnam a szobákat, az újonnan berendezett könyvtár stb

ALÁÍRÁSI FELHÍVÁS

a Tarnóczy tűzoltószér- és gépgyár-részvénytársaság

ujjonnan kibocsátott részvényeire.

A Tarnóczy tűzoltószér- és gépgyár-részvénytársaság, mely 1891. óta áll fenn és eddigelő 500.000 ft alaptőkéje után az alapszabályi szerinti leírások és tartalékalapjának megfelelő adatokra mellett részvényeinek évenként 6 ft osztályokat fizetett, mi 6% kamatozásnak felel meg, 1894. évi június hó 17-ik napján tartott közgyűlésén elhatározták, hogy jövőre fűtőeszközök, tűzoltószerek, szőregéz, rez, vasalókat gyártásán, továbbá víz-, gáz- és villamenerővel, berendezésen és szakmájára tartozó mellékletekkel folytatásán kívül gazdaság, valamint szőlő- és munkagépeknek nagyban gyártását a vállalat munkái közé felvevén és gyári telepén egy nagy vasútiútát is állít fel.

Ezzől az alaptőkének két millió forintra való fölemelése közgyűlésileg elhatározatván, az újonnan kibocsátandó 15.000 darab 100 forint névértékű, bemutatásra szóló részvényekre nézve ezenal nyilvános aláírás hirdetettük következő feltételek mellett:

1. A 100 ft névértékű, bemutatásra szóló részvények kibocsátási ára részvényenként 10 ft-án határozatuk meg, melyből részvényenként 10 ft a tartalék-alapra fordítottatik.

2. A részvények aláírása alkalmaival, vagy legkésőbb folyó évi június hó 26-ig bevételek a Budapest VIII., IX., X. ker. takarékpénztár részvénytársaságánál Budapestben, vagy ezen intézet által meghatalmazott üzletési helyeken részvényenként 30 ft fizetendő.

3. A további befizetések ugyanezek a Budapest VIII., IX., X. ker. takarékpénztár részvénytársaságánál következőleg eszkenedendők:

a) 1894. augusztus 1-én részvényenként 30 ft.

b) 1894. szeptember 1-én 25 "

c) 1894. október 1-én 10 "

A befizetésekről ideiglenes törvények szolgáltatának ki, melyek az utolsó részletfizetés alkalmaival társasági részvényekkel fognak kiegészülni.

4. A régi részvényesek minden egyes részvény után ugyanezek 110 ft kibocsátási árban az a fenti feltételek mellett egy-egy újabb részvényre tartanak igényt, de kötelesek e részben elővétel nélkül 1894. évi június hó 21-ig bevételek gyakornálni és e ezzőlbel részvényeket a folyó részvényekkel együtt felváltogatni a Budapest VIII., IX., X. ker. takarékpénztár által fenti határozatig bemutatni, mely részben az a részben megújított résznek és a fennmaradó résznek az új aláírásnak utalnak ki. Az új részvények az 1894-évi osztalékban a régi részvényekkel egyenben részesednek.

5. A részvényaláírás zártkörűen 1894. évi június hó 26-ik napig fizetők ki.

6. Teljesítés esetén az igazgatóság fenntartja magának a jogot a fenti aláírások teljesítését szerezni kiváltatásán.

Ezen feltételek értelmében kibocsátott részvényekre 1894. évi június hó 19., 20., 21., 22., 23., 24., 25. és 26-án jegyezni és egyáltalán a befizetéseket teljesíteni lehet Budapestben, a Budapest VIII., IX., X. ker. takarékpénztár részvénytársaságánál, Budapestben, Utó-ut 2. sz.

és a brassói pénzügyeztetek útján.

Kelt Budapestben, 1894. évi június hóban

A Tarnóczy tűzoltószér- és gépgyár-részvénytársaság:

Dr. Rosenberg Gyula s. k.

ügyvéd, más jegyző.

Kossuth Ferencz s. k.

elnök.

Hirdetések főlvétele a kiadóhivatalban.

Newyorki Germania

életbiztosító társaság.

Európai osztály: Berlin, Leipziger-Platz 12. sz.

Magyarországi osztály: Budapest, VII. Erzsébet-körút 54. sz.

Átlag 1893. december 31-én:

Ervényben lévő kötvények . . . 277 millió M.

Tényleges vagyon . . . 75.413.116 M.

Referenciákat ad

a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank.

a NEWYORKI GERMANIA életbiztosító társaság

magyarországi osztályának

Erdély, Szlavonia, Horvátország és Boszniai vezérképviselőisége:

Brassó, Lensor 25. szám, I. emelet jobbra.

Telephon: 81. szám.

Ügynökök alkalmaztatnak.

117 (16-7)

Brassó, nyomtatja és kiadja a "Brassó" nyomtatja. — Grunfeld Vilmos

Adler L. Jakob

bank- és váltóüzlete

BRASSÓ,

NAGY-SZEBEN.

VIRAG-NOR I. szam. PÓTER I. szam.

Spájz-szolgálatát mindenkor bankügylet szándékú vagy nyitólétrek egy-egy arany- és ezüstgöncök, külföldi pénznek sorjegyek bel- és külföldi értékpapírok, r-svények, záloglevelek, kötvények stb. napi arfolyam szerinti vétel és eladására.

ELŐLEGET

mindenkor sorjegyekre, állampapírokra, ércpénzekre határozott időtartamra vagy folyó számlára 8-10% egy kölcsönöz legmészelebbi kamattal mellett.

Szelvények jutalek nélküli beváltását,

nyomtatványt és kisorsolt értékpapírok legelőször lezártatását,

valamint utalványok gyors és pontos behajtását és átutalását eszközölgnyant

Cheques-eket

külföldi megkönyvitésére és előnyére azon szülőknél, kiknek gyermekei külföldön tanulnak) minden bel- és külföldi bankpénzokra szigorúan a napi arfolyamok szerinti kiállít.

Értékdözsdei forgalmat

eszközök minden értékdözsdei legmészelebbi feltételek mellett.

Tőke elhelyezőknek,

kik tőkéjüket jól jövedelmező értékpapírokba elhelyezni, vagy azokat jövedelmözübb értékekkel szemben becsérteni kívánják, komoly és megbízható szaktanácsokat nyújt

PÉNZBETÉTEKET

egy folyó számlára, valamint jutalekmentes grószámlára le-jutányosabb feltételek mellett elfogad.

Minden zálogjelenésnek, melyek különösen

tőkeelhelyezéshez

A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank

4 5% zálogbetételek és

4 5% jutalekkel a

nyomtatványt, takarékpénztár, nyitványt az általános takarékpénztár és

járféltetést záloglevél.

Ertékdözsdei és felváltások kezességel és a legkimerítőbben díjazási adatnak és vidék megkönyvités is legkimerítősebben a legmészelebbi kamattal felváltatnak.

50 (16-7)

Sorsjegyek húzásának megvizsgálása, melyen